Det Dyreetiske Råd

Grønnegårdsvej 8
1870 Frederiksberg C

Telefon: 3528 3075
Fax: 3528 3022
email: sbc@kvl.dk

15. april 1999

PRESSEMEDDELELSE

Det Dyreetiske Råd fremlagde på et pressemøde i dag en udtalelse om avl af hunde og katte. Udtalelsen beskriver problemer med ekstreme avlsmål og med arvelige sygdomme hos racehunde og racekatte og giver forslag til, hvordan avlsarbejdet kan forbedres. Rådet tager afstand fra avl, som medfører nedsat livskvalitet hos vore hunde og katte.

Der er ca. 300.000 stambogsførte racehunde og ca. 55.000 stambogsførte racekatte i Danmark. Stambogen er dog ingen garanti for, at der er tale om et sundt og harmonisk dyr. Nogle af racehundene og racekattene har problemer med forekomst af arvelige lidelser. Årsagen kan være, at racens kendetegn øger risikoen for bestemte lidelser, eller at en arvelig lidelse har spredt sig i racen.

Tidligere havde man en ringe forståelse af avlen og dens konsekvenser, men i dag er det i højere grad muligt at overskue, hvad man gør ved dyrene i avlen. En større viden medfører også et større ansvar, udtaler Rådets formand, professor Peter Sandøe. Dette ansvar deles af flere grupper: de enkelte kenneler, raceklubberne og dyrlægerne. Han tilføjer, at vores viden på området dog langt fra er fuldkommen, og at der derfor er brug for øget overvågning og forskning.

Der findes to typer af problemer i avlen. For det første kan der være tale om, at man avler efter mål, som direkte eller indirekte medfører problemer for dyrene. Dette fænomen kaldes også overtypning, og viser sig fx ved, at man avler efter flade næser, der kan give besvær med vejrtrækningen, eller at man avler efter dyr med dybe hudfolder, hvori der kan opstå hudbetændelse. Den anden type problemer opstår ved avl på dyr, der er bærere af genetiske defekter eller af faktorer, som øger risikoen for at udvikle en arvelig lidelse. Arvelige lidelser kan fx give sig udslag i alvorlige hudproblemer eller i dårlige hofter (hofteledsdysplasi). De arvelige lidelser udgør et mindst lige så tungtvejende problem som overtypningen.

Efter Det Dyreetiske Råds opfattelse er det etisk uacceptabelt at foretage avl, som kan forudses at give anledning til lidelsesvoldende sygdom, væsentlig nedsat funktionsevne eller andre problemer, der har en negativ indflydelse på dyrenes livskvalitet.

Det går ikke blot ud over dyrene; men deres ejerne påføres også sorg og bekymringer, foruden ofte ganske anseelige udgifter til dyrlægehjælp udtaler Peter Sandøe.

I sammenslutninger af raceklubber er der allerede flere gode initiativer på vej til at gøre noget ved problemerne. Det Dyreetiske Råd mener dog, at endnu mere kan og bør gøres, og har derfor følgende anbefalinger:

Standarderne, som de enkelte racer bliver bedømt ud fra kan give anledning til problemer med overtypning. Raceklubberne har et ansvar for at gøre noget ved disse. Dels ved internationalt at tale imod standarder, som lægger op til ekstrem avl. Dels ved pålægge dommerne at fortolke standarderne på en måde, så usunde og uharmoniske dyr ikke præmieres. Udstillingsdommerne bør i højere grad end nu bidrage til, at uharmoniske og usunde dyr får en bedømmelse, som kan udelukke dem fra videre avl.

Raceklubberne kan stille krav om, at dyr kun må anvendes til avl, hvis de er testet for arvelige lidelser, som florerer i den pågældende race. Dette sker allerede i et vist omfang; men der kan gøres meget mere.

Præmieringen på en udstilling er ikke altid det bedste grundlag for udvælgelse af et avlsdyr. Selv om dyret selv er sundt og harmonisk, kan det være bærer af en række ”dårlige” arveanlæg. I vurderingen af dyrets egnethed som avlsdyr bør derfor også indgå en bedømmelse af forældre, kuldsøskende og evt. tidligere afkom.

Opdrætterne bør have den bedst mulige viden om, hvordan avlsarbejdet påvirker dyrenes sundhed. Der bør derfor satses på uddannelse og information, fx via kurser i specialklubberne. Desuden bør opdrætterne lægge afgørende vægt på temperament ved udvælgelsen af avlsdyr. I den sammenhæng bør der tages hensyn til, at det meste af afkommet ender som familiedyr. Specialklubberne bør selv søge information om de problemer, racen måtte have, og aktivt formidle denne information til opdrætterne samt gribe ind, fx med avlsrestriktioner, hvis der opstår problemer.

Hvalpe- og killingekøbere bør have adgang til information om egenskaber og evt. arvelige problemer hos dyr af den race, de tænker at anskaffe. De har selv et medansvar for at gøre brug af denne information og dermed sikre, at dyret lever op til forventningerne.

De praktiserende dyrlæger bør informere specialklubberne om stigende forekomster af sygdomme inden for bestemte racer. Det bør gennem kurser og på anden måde sikres, at dyrlægerne er rustede til at rådgive opdrætterne om avl. Endelig bør forskningen indefor dette område prioriteres, så problemdyrene lettere kan identificeres.

Der er tale om alvorlige problemer, som det er svært at lovgive sig ud af, udtaler Peter Sandøe. Vejen frem er først og fremmest at informere og motivere de, som er ansvarlige for avlen af hunde og katte.

Udtalelsen kan rekvireres hos sekretær Helle Frøshøj, (tlf.: 3392 2780). Yderligere oplysninger kan fås hos formanden for Det Dyreetiske Råd, professor Peter Sandøe, (tlf.: 3528 3059 eller 2149 7292) eller faglig sekretær, Stine B. Christiansen (tlf.: 3528 3075).